

**Павло Сацький — вчений-історик, правознавець, педагог, краєзнавець,
громадський і політичний діяч**

Життєвий шлях у кожного свій, як і його підсумок. Розквіт творчих сил, талантів, ініціатив, планів, але важка хвороба вирвала з наших лав неординарну особистість Павла Вікторовича Сацького – українського історика та правознавця, кандидата історичних наук, доцента, доцента кафедри політичних технологій, директора Музею університету, розробника освітньої програми «Право громадської і політичної діяльності», співзасновника Всеукраїнської молодіжної громадської організації «Український Молодіжний Авангард», голову осередку Національної спілки краєзнавців України у КНЕУ ім. Вадима Гетьмана.

Проте його короткий життєвий шлях був напрочуд цікавим, насиченим, багатим на наукові здобутки, суспільну та педагогічну діяльність. Павло Сацький був автором понад 100 наукових робіт, де зумів науково і цікаво, ретельно і всебічно проаналізувати не тільки політичні, а й економічні, соціальні, культурні, міжнародні, краєзнавчі контексти світової та української історії. Крім

цього, його авторству належить ціла низка науково-методичних і публіцистичних робіт. Був активним учасником помаранчевої та революції гідності, сприяв утворенню ПЦУ...

З початком рашисткої агресії Музей, очолюваний Сацьким став місцем зустрічі з учасниками революції гідності та учасниками АТО, політичних діячів. В рамках освітнього проекту «Бранці Кремля», спрямованого на національно-патріотичне виховання молоді, провів зустріч з Героєм України Володимиром Жемчуговим - учасником спротиву російській агресії, організатором та активним учасником руху опору проти російської окупації на Луганщині, що рік знаходився у полоні бойовиків так званої "ЛНР".

Сфера його науково-пошукових інтересів була широкою: від проблем економіки і права тюркських держав у період раннього Середньовіччя до проблем політики українських національних урядів 1917-1920 рр.; соціально-політичні та економічні проблеми розвитку Правобережної України у XVIII ст.; від причин голодомору до сучасних проблем незалежної України, зокрема,

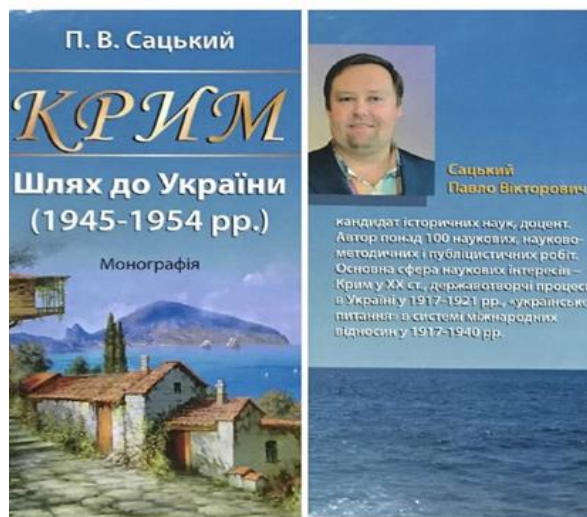
статусу регіонів і їх відносин із центральними органами влади. Велике значення приділяв історії становленню правових інститутів князівської влади в Руській землі, роль візантійських культурно-правових відносин та їх впливів у дослідженні процесу еволюції політико-правового статусу Великого князя Київського Руської держави IX-XII ст.

Останніми роками Павло Вікторович досліджував історію та актуальні проблеми Криму, зокрема процес інтеграції Криму з Україною у першій половині 1950-х рр. Підсумком його кропіткої роботи і дослідження цієї теми стала монографія «Крим: Шлях до України(1945–1954)». У цій роботі автором було здійснено критичний аналіз численних робіт у яких висвітлено стан економіки й соціальної сфери Кримського півострова й південних районів Української РСР, реалізацію програм соціально-економічного розвитку та їх результати. Особливу увагу у роботі присвячено проблематиці формування в умовах вертикально інтегрованої командно-адміністративної системи пізньосталінського періоду механізмів управління проектами в південних районах України і у Криму. Автор зробив подарунок для всіх зацікавлених цією темою українців та виклав у відкритий доступ свою монографію для загального доступу. Вже навіть будучи хворим проявляв громадську ініціативу через соціальні мережі, через You Tube звертався до спільноти продовжувати боротьбу за Крим, ініціював збір коштів для створення циклу фільмів про Крим «Крим треба повернути» та кіно-проекту «Русский мир» - як технологія».

Павло розвінчував численні міфи російської пропаганди, наприклад, доводив в одній з чисельних своїх публікацій, що інтеграція Криму до УРСР була логічним і тривалим процесом політико-правового оформлення фактичної ситуації, яка склалася у процесі зміцнення економіки та військово-стратегічного потенціалу на південно-західних рубежах СРСР, а не просто емоційним рішенням Хрущова.

Зрештою наважився розмістити свою монографію у відкритому доступі.
Крим-це Україна! До цього ведуть усі викладені там роздуми
<https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/33536>
<https://crimea-is-ukraine.org/arkhiv/monografia>

Павло Вікторович один з яскравих представників української історичної науки часів незалежності України, який досліджував проблеми, намагаючись дати відповідь на питання «чому та як», проводячи паралелі між подіями сучасності та минулих періодів, аналізуючи досвід складних періодів історії світу. Так, у статті «У пошуках Храму миру» він писав: «Досвід криз інституцій глобальної безпеки в часи між Першою і Другою світовими війнами показує, що основоположна договірною база між державами має бути гнучкою і відкритою. Але договори й меморандуми (на кшталт Будапештського 1994р.) не повинні ставати клаптиками паперу».

Павло Вікторович завжди мав власний погляд та ґрунтовну відповідь на будь яку історичну чи сучасну політичну подію. Тим самим поштовхував інтерес у студентства до історичної науки, та сприяв активізації їх пізнавальної діяльності. Дуже багато часу приділяв науковій роботі з молоддю: навчаючи їх працювати в архівах Києва, публікував багато наукових статей у співавторстві зі студентами, залучаючи їх до наукової творчості.

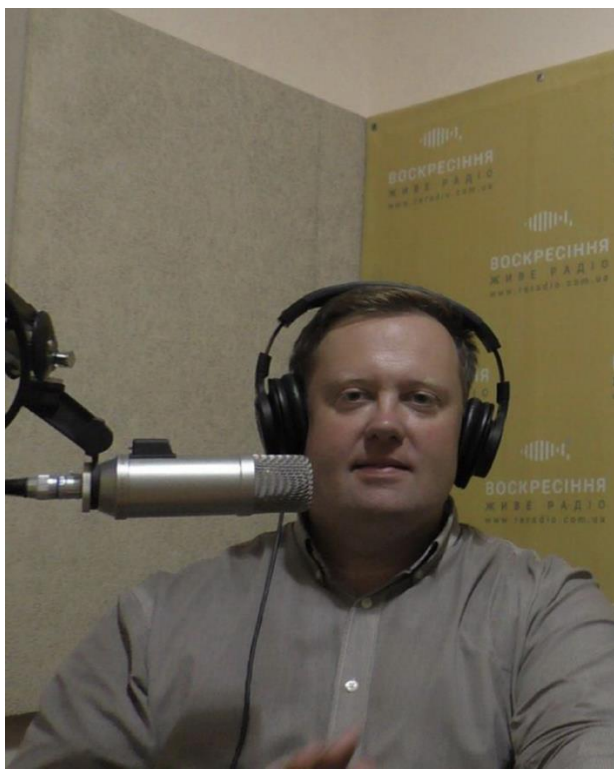
Він глибоко захоплювався культурно-історичною спадщиною. Саме його зусиллям було відібрано найкращі роботи до проведення Всеукраїнського

конкурсу «Мальовнича Україна – туристичний край», який у три етапи було організовано Інститутом історії українського суспільства ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» у партнерстві із Національною спілкою краєзнавців України та Спілкою сприяння розвитку сільського (зеленого) туризму в Україні за підтримки Державного агентства України з туризму та курортів.

Популяризація історичної тематики у відкритих лекціях, соціальних мережах, виданні наукових і суспільно-публіцистичних статтях (мав свою рубрику у виданні «Дзеркало тижня»), коментарі для засобів масової інформації сприяла величезному впливу П.В. Сацького на поширення правдивої історії на українське суспільство.

Багатогранність талантів Павла Вікторовича проявлялась в багатьох аспектах науково-суспільної діяльності. Зокрема, серед сфер діяльності були виступи на національному радіо (канал «Культура») із серією передач, присвячених актуальним проблемам української історії: про Михайла Брайчевського «Приєднання чи возз'єднання», що піднімала актуальні питання української державності та самобутності історичного розвитку українського суспільства; серія передач, присвячених 100-річчю Української Центральної Ради як національного уряду і форми національного представництва в умовах Української національної революції. Враховуючи той чинник, що зазначені радіовиступи відбувалися в умовах вже триваючої на той час російської агресії проти України на Сході країни, обговорення проблем історії України викликало інтерес, і у тієї частини населення України, які продовжувати користуватися радіо як чи не єдиним джерелом інформації в умовах обмеженості доступу до інших інформаційних ресурсів в умовах окупації, адже відсутність історичних знань і об'єктивної інформації в умовах маніпулятивних пропагандистських кампаній, розгорнутих в шалених обсягах на Сході України з боку рф, відривала їх від України. Сацький умів переконати і зацікавити, привернути увагу слухачів до проблем, що розглядались провадив жваві дискусії впродовж радіопередач між доповідачами і слухачами, звернення слухачів до організаторів радіопроеграми «Культура» з проханням продовжувати ініціативу дискусій на

теми, які набули особливої актуальності в умовах протистояння російській агресії.

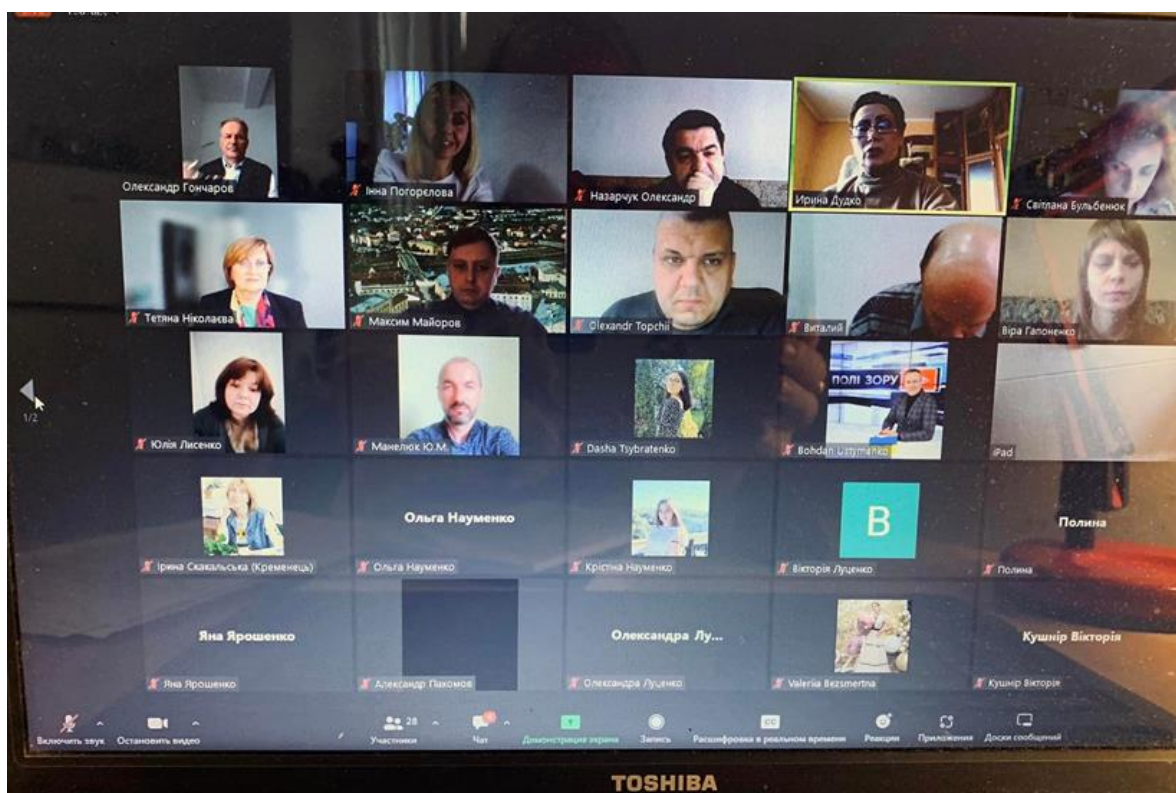
У складі авторських колективів у якості спікера, експерта та аналітика приймав участь у підготовці та записі науково-популярних передач на загальноукраїнських каналах (зокрема, ICTV). Була ще серія документальних фільмів щодо формування історії формування Служби безпеки України, в яких Павло брав участь як коментатор, дослідник, вчений.

Мав низку професійних планів, закінчував докторську дисертацією, планував змінити експозиції музею, створити громадську організацію серед викладачів, однак важка хвороба (лише 43 роки) не дала змоги їх реалізувати. Павло боровся до останнього, зберігав оптимізм і сподівався на краще, ще зовсім нещодавно виконував свої професійні обов'язки, надихаючись спілкуванням з вдячними студентами та науковцями.

Цікавий і неповторний лектор та викладач, талановитий науковець, невтомний керівник і організатор, щирий і надійний колега, турботливий батько

і син, Саме таким він був, і саме таким ми - будемо його пам'ятати., та продовжувати нашу спільну справу.

Всеукраїнська наукова конференція «Територіальна цілісність України у дискурсі міжнародних, історико-політичних, правових, етно-соціальних та економічних аспектів» і є продовженням багатьох питань історії, політики, економіки, права, культури, освіти, релігії якими займався Павло Сацький, тому його пам'яті присвячуємо наші наукові доробки.

Ніколаєва Т. М., к. і. н, доцент,
професор кафедри
політичних технологій, директор
Музею історії КНЕУ